

Memòria 2019

a
a

apafac
associació
de pares de fills
amb autisme de catalunya

apafac
associació
de pares de fills
amb autisme de catalunya

*Contribuïm a millorar la qualitat
de vida de les persones amb autisme
i les seves famílies*

Qui som

Som una entitat sense ànim de lucre fundada el 1976, declarada d'utilitat pública el 1978, que té com a objectiu ajudar les persones amb trastorns de l'espectre autista i a les seves famílies, en el sentit més ampli de la paraula.

apafac (associació de pares de fills amb autisme de Catalunya), és una entitat inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya amb el número 2.554 de la Sec1^a del Registre de Barcelona.

És una entitat col·laboradora del projecte **autisme la garriga** i membre fundador dels organismes següents:

La presidenta d'**apafac** també ho és de la Federació Autisme Catalunya i és membre del Comitè Executiu d'Autisme Europa, màxim òrgan d'aquesta associació internacional.

apafac disposa de 43 places concertades pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. També participa activament en diferents programes de diferents administracions públiques.

El 1986, va participar mitjançant un conveni de col·laboració amb la Comissió Europea en el marc d'un programa quadriennal de la CE, per ajudar a centres pilot destinats a la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat intel·lectual. A partir d'aquella data **apafac** ha continuat col·laborant periòdicament en diferents programes europeus.

Què fem

La nostra principal contribució es aconseguir millorar la qualitat de vida de les persones amb autisme i de les seves famílies, mitjançant la creació i gestió de serveis que ofereixin una resposta òptima a les necessitats d'aquest col·lectiu. Desenvolupem programes individuals que comporten una disminució dels problemes de conducta i, per tant, una millor qualitat de vida de les persones ateses en els nostres serveis.

Totes les activitats (en grups reduïts i sempre amb el suport d'un educador) que es desenvolupen en els diferents serveis terapèutics estan encaminades a millorar, en la mesura que sigui possible, les aptituds dels usuaris i prevenir el seu deteriorament a tots els nivells (funcional, cognitiu, motor, emocional i social).

Els nostres serveis

Serveis residencials

Servei d'acompanyament familiar

Servei de respir

Activitats esportives

Servei de suport i assessorament familiar

Servei de salut integral

Disposem de dues Residències:

La Llar Cau Blanc (1983)
amb 21 places*

La Llar Cottet (1990)
amb 22 places*

I són:

Permanents o temporals
d'acord amb les necessitats
de les persones ateses i les
seves famílies

Tractaments específics
de llarga durada

Suport familiar

Facilitar l'avaluació
diagnòstica

Metodologia de treball:

- Tècniques cognitivo-conductuals
- Anàlisi de tasques
- Pla individualitzat de suports i reforços
- Durada moderada de les activitats
- Alternança d'activitats (sedentàries-actives) i d'espais (interiors-aire lliure)

Activitats que portem a terme:

- Autonomia personal i social
- Jardineria
- Taller de música
- Taller de pintura
- Activitats aquàtiques
- Activitat física
- Oci
- Passejades urbanes i rodalies
- Assistència a festes populars que s'organitzen a la vila

* Les places són en règim de concert amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Àrees que desenvolupem en els nostres programes

Funcional

Aspectes relacionats amb els hàbits d'autonomia personal: higiene i cura personal, alimentació, vestit, etc.

Cognitiva

Activitats encaminades a mantenir i millorar les aptituds dels usuaris en totes aquelles tasques que tenen relació amb el seu dia a dia: tasques domèstiques, de manteniment, manualitats, taller de pintura, etc.

Motora

Activitats encaminades a realitzar exercici físic per tal d'aconseguir el benestar psíquic i físic de tots els usuaris.

Emocional

Les alteracions qualitatives de les relacions interpersonals constitueixen el símptoma nuclear més prototípic dels trastorns de l'espectre autista. Per aquest motiu, i tenint en compte les greus conseqüències d'aquestes alteracions per a les persones afectades, la intervenció terapèutica en aquest àmbit constitueix un dels eixos bàsics que es treballen en totes les activitats, independentment de l'àrea en la que estiguin emmarcada.

De participació comunitària

Participar en la vida del poble per aconseguir la seva integració i normalització en l'entorn més proper.

Atenció i cura de la salut

El treball coordinat de l'equip sanitari assistencial (amb professionals de la medicina, la infermeria, la fisioteràpia, la psicologia, la teràpia ocupacional i auxiliars tècnics educatius) garanteix que els residents rebin una atenció mèdica adequada i continuada.

Què fem:

- Revisions mèdiques anuals
- Consultes mèdiques setmanals
- Analítiques anuals
- Control pes i IMC cada 3 mesos
- Control constants vitals (TA, FC) cada 3 mesos, a més de temperatura i saturació O2 quan el resident ho necessita
- Assistència i seguiment de proves complementàries externes

En els darrers anys, hem observat un augment de les necessitats dels nostres residents condicionat pel procés d'envelliment.

Total intervencions en cura de la salut: 185

Les lesions traumàtiques són les més comunes amb diferència, seguides per les dermatològiques. La causa principal d'aquestes lesions és deguda a les caigudes, als factors externs i, a molta distància, queden la resta de les causes (cops, hetero i autoagressions, etc.).

Total caigudes registrades: 47

Ens els darrers anys s'han buscat estratègies i mesures per reduir la major part de les caigudes que presentaven cert residents. Caigudes que moltes d'elles han estat associades al deteriorament físic.

Tant l'equip sanitari com educatiu, registra i pren mesures de les caigudes que presentes els residents del centre, encara que no hi hagi cap lesió.

La gran majoria de les caigudes han ocasionat lesions de caràcter lleu, on s'inclouen petites rascades, hematomes o contusions lleus. Val apuntar que la majoria de caigudes no han tingut cap lesió associada.

Alimentació i dietes

Disposem de dos grans grups de menús, els que corresponen a la temporada d'estiu i primavera i els de la temporada d'hivern i tardor, cadascun d'ells amb unes rotacions de quatre setmanes. En aquest blocs de menús hi trobem modificacions per a quatre grans tipus de dietes:

- ▶ DIETA NORMAL
- ▶ DIETA HIPOCALÒRICA
- ▶ DIETA LAXANT
- ▶ DIETES ESPECÍFIQUES

Promoció de la igualtat de tracte d'oportunitats entre homes i dones

Durant l'any 2019, **apafac** ha seguit desenvolupant una política dirigida a la plena igualtat de tracte i d'oportunitats entre sexes. Aquesta política s'aplica tant als usuaris dels serveis com als treballadors dels mateixos. En el primer cas, i com no podria ser d'altra manera, els homes i les dones tenen exactament els mateixos drets a l'hora de ser atesos i en els programes assistencials i terapèutics no hi consta la més mínima discriminació per raó de sexe.

Els professionals

• **Professionals: 57**

Dones: 46

Homes: 11

89% dedicats directament al tracte i cura del resident

Fisioteràpia

De dilluns a divendres a la tarda i dissabte al matí

- Apliquem tècniques terapèutiques per a la millora física i orgànica de la persona, destinats a mantenir i/o guanyar graus de moviment articular (específic o general), equilibri i força muscular. També, intervenir en els dèficits motors per moure passivament el que no poden fer activament i estimular i tractar el que sí poden moure activament però amb grans dificultats.
- Les sessions, individuals, es duen a terme normalment a la sala gimnàs i a la piscina.
- El passeig periòdic és una de les altres activitats destacades.
- Els exercicis que més s'utilitzen en el tractament individual general són:
 - Deambulacions
 - Exercicis dins la piscina
 - Mobilitzacions articulars passives
 - Estimulació
 - Potenciació muscular de les extremitats
 - Exercicis de lateralitat i equilibri
 - Estiraments d'extremitats
 - Massatge

Taller de Pintura

Cinquè any que fem taller de pintura. Una pintora experimentada s'encarrega de potenciar que els usuaris explorin i s'expressin segons el seu moment vital, les seves capacitats i interessos. Tant l'experiència creativa com els resultats evolucionen i es nota un domini, una llibertat i una sensibilitat cada dia més àmplia.

Realitzar aquest taller ha permès que els usuaris participin en diferents exposicions i actes artístics.

Estimulació sensorial

La sala d'estimulació sensorial creada el 2017 ha sigut un espai i una eina molt pràctica i eficaç en Teràpia Ocupacional i, especialment, en la cura de persones amb discapacitat i amb deteriorament cognitiu, perquè els ajuda a entrenar la ment i també la psicomotricitat, a través d'elements visuals, auditius, tàctils, olfactius i gustatius.

És un espai interactiu dissenyats per estimular els sentits i generar experiències que ajuden als usuaris a donar significat a les sensacions que perceben. A partir de la il·luminació, els aromes, la música i els sons, les textures... es recrea una atmosfera de calma, seguretat i protecció que invita a l'exploració i al joc.

La nostra sala és una barreja entre sala negra, aventura i blanca; és a dir, que la podem adaptar segons millor convingui a l'usuari i disposem de:

- Tub de bombolles
- Fibra òptica
- Llum Ultraviolada
- Projector
- Panell interactiu de veu
- Gronxadors vestibulars
- Piscina de pilotes
- Llit d'aigua amb vibració

Formació continuada dels professionals. Pla de formació 2019

Objectius

- Acollir i formar els nous professionals que s'incorporen al centre
- Aprofundir en el coneixement del TEA
- Millorar l'atenció que rep l'usuari dels serveis
- Reduir i prevenir els accidents
- Conèixer com actuar davant de situacions d'emergència i primers auxilis
- Conèixer el Pla d'Igualtat d'**apafac**
- Iniciar la implementació de la Norma ISO

Metodologia

La formació comença en el moment en que la persona s'incorpora al lloc de treball. Abans de començar a treballar, se li entrega un protocol bàsic que ha de llegir i el primer dia de feina realitza un curs de formació inicial de dues hores. Seguidament, la persona comença a treballar acompanyada sempre d'un altre treballador veterà que l'acompanyarà durant els primers dies en el seu procés d'aprenentatge.

Pel conjunt dels auxiliars tècnics educatius el pla de formació inclou les següents activitats:

- **Cursos:** el personal d'**apafac** participa regularment en cursos teòric-pràctics.
- **Reunions tècniques:** reunions temàtiques amb la direcció tècnica i la participació regular d'altres professionals dels serveis. En aquestes reunions es presenten i discuteixen casos concrets de problemes que hi hagi amb els usuaris.
- **Formació sobre el terreny:** durant el desenvolupament de la seva feina els auxiliars tècnics educatius reben una formació continuada a través d'intervencions per part dels responsables tècnics durant l'atenció als usuaris, i també mitjançant entrevistes individuals amb aquests.

*La clau de l'èxit d'apafac rau en l'equip tècnic
que treballa amb nosaltres i s'esforça diàriament
per aconseguir l'objectiu de satisfer
les necessitats de les persones amb autisme
que són ateses als nostres serveis.*

*La capacitat de treball en equip, la iniciativa
i adaptació són característiques
que defineixen la nostra manera de fer.*

Organigrama

Junta directiva

Presidenta: Marta Roca

Vicepresident: Josep Mateu

Secretari: Lluís Margenat

Tresorer: Juan Carlos Oliver

Vocals: Maria Currius i José Miguel Sánchez

Equip tècnic

Direcció general: Dr. Joan Cruells

Directora tècnica: Elena Martínez

Psicòleg: Dr. Francesc Cuixart

Treballadora social: Begoña Rico

Fisioterapeuta: Josep Anton Durán

Terapeuta Ocupacional: Mireia Aranda

Administració: Sergi Moreno

Logística: Rosa Viñas

Serveis Generals: Maria Currius

Equip mèdic

Dr. Joan Cruells

Infermera: Jadira Gozález

Metges consultors

Dr. Santi Montal (*medicina general i comunitària*)

Dr. Jordi Folch (*psiquiatria*)

Dra. Assumpta Reus (*ginecologia*)

Dr. Josep Mercader (*cardiologia*)

Dr. Ventura Rabell (*neumologia*)

Dr. Jordi Boluda (*traumatologia*)

Dra. Maite Ventura (*directora EAP la Garriga-ICS*)

Activitats, cursos, visites i formació

A més a més de les activitats que programem dins del propi centre, participem i n'organitzem altres de diferent naturalesa. Relació de les que s'han dut a terme durant el 2019:

Gener

- Esmorzar especial any nou. Xocolatada i festa.
- Sortida per gaudir de la Cavalcada de Reis.
- Visita del Reis Mags de l'Orient.
- Publicació número 1 de Monografies d'**autisme la garriga** sota el títol "Les persones amb TEA i discapacitat intel·lectual".
- Entrevista a Ràdio Silenci.
- Caminades per les rodalies del poble, també durant les festes.

Febrer

- Visita Miquel Aliu, Sales Agent Europa sud d'ARLA.
- Jornada de serveis a la comunitat. Insitut Antoni Pous i Argila. Museu del Ter, Manlleu.
- Sortida disfressats per la Garriga. Festa del Carnestoltes.

Activitats, cursos, visites i formació

Març

- Amb motiu del Dia Internacional de la Dona amb TEA. Conjuntament amb les associacions Guru i Mas Casadevall s'ha realitzat una xerrada amb persones afectades i familiars a Barcelona, al Palau Macaya.
- Visita a l'Auditori de Barcelona per veure a l'assaig general de l'Espectacle "Nit d'envelat" activitat organitzada per Apropa Cultura.
- Assistència a Ràdio Silenci.
- Publicació del número 2 de Monografies d'**autisme la garriga** sota el títol "Després del diagnòstic. Intervenció precoç en el TEA"

Abril

- Dia Mundial de Conscienciació sobre l'Autisme. Il·luminació de tots els edificis de la xarxa de serveis d'Autisme la Garriga, de l'església romànica de la Doma i de la façana principal de l'Ajuntament de la Garriga.
- Participació a l'acte "Atenció Mèdica Integral a persones amb autisme", organitzat per **autisme la garriga**, la Fundació Congost Autisme, la Fundació Autisme Guru i la Fundació Autisme Mas Casadevall, amb motiu de la celebració DMCA, al Palau Macaya, amb la presència de Sra. Magda Casamitjana Aguilà, directora de el Programa d'abordatge integral sobre els casos de salut mental d'elevada complexitat i de Dr. Jordi Blanch Andreu, com a director de el Pla director de salut mental i addiccions de el Departament de Salut i la Dra. María José Penzol Alonso de l'Hospital Gregorio Marañón de Madrid.
- Ens unim a la iniciativa d'Autisme Europe de fer-nos fotos amb el logo que han creat per la celebració del Dia Mundial de Conscienciació de l'Autisme.
- Paradeta de Sant Jordi al centre del poble amb productes elaborats per nosaltres i presentant com a novetat la rosa dins un test folrat amb paper reciclat que fem als tallers.

Activitats, cursos, visites i formació

Maig

- Dinar de germanor amb les famílies dels usuaris d'**apafac**.
- Excursió amb aperitiu al Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú, gràcies a Apropa Cultura.
- Publicació del número 3 de Monografies d'**autisme la garriga** sota el títol "El TEA i el seu diagnòstic diferencial".
- Curs de manipuladors d'aliments.
- Jornada de la contractació pública a la concertada amb la iniciativa social sense afany de lucre.

Juny

- Recollida de flors al nostre hivernacle per preparar reserves per la celebració del Corpus.
- Participació Diada festiva de Corpus. Confeccionem la nostra pròpia catifa.
- Visita de la Unitat Canina dels Mossos d'Esquadra amb una activitat adreçada específicament als nostres nois i noies.
- Inici curs formació sobre la implementació ISO.

Juliol

- Musicoteràpia per persones amb autisme.
- Publicació número 4 de Monografies d'**autisme la garriga** sota el títol "Un model d'èxit de teràpia ocupacional per a persones amb TEA severament afectades".

Activitats, cursos, visites i formació

Setembre

- Visita de professionals d'Hongria a les instal·lacions d'**autisme la garriga**.
- Publicació número 5 de Monografies d'**autisme la garriga** sota el títol "Autisme i Comorbiditat (1). Autisme i trastorn bipolar".
- Participació al XII Congrés Internacional d'Autisme Europe celebrat a Niça (França).
- Participació a les X Jornada Autisme i Sanitat celebrat a Madrid, organitzada per la Federación Autismo Madrid.

Octubre

- Inici de la plantada de faves al nostre hort. Activitat que s'allarga fins a mitjans de novembre.
- Activitats varies dutes a terme del 24 al 30 d'octubre, prèvies a la celebració de la Castanyada.
- Celebració de la tradicional Castanyada.
- Continuació curs formació sobre la implementació ISO.
- Formació Pla d'Igualtat.

Activitats, cursos, visites i formació

Novembre

- Per segona vegada aquest any, hem anat a l'Auditori de Barcelona. En aquesta ocasió a veure el concert "L'OBC balla Ravel".
- Excursió a una granja de Samalús, on gràcies a l'Ordre de Malta vàrem poder dinar.
- Publicació número 6 de Monografies d'**autisme la garriga** sota el títol "TEA i trastorns funcionals de la conducta".

Desembre

- Inici de la collita de la mongeta tendra, activitat que s'allarga fins ben entrat el mes de desembre.
- Preparem durant els dies previs a Nadal el detall que entregarem a cada família per celebrar les festes.
- Celebrem el tradicional dinar de Nadal.
- Celebrem el tradicional sopar de Cap d'any amb festa inclosa.

Millora d'instal·lacions, manteniment i adquisicions

- Restauració de les finestres de les galeries del menjador de Llar Cottet. Col·locació de vidres policarbonat de 8 mm per millorar l'eficiència energètica i la seguretat de l'espai.
- Reparació i impermeabilització del soterrani de la Llar Cottet per evitar filtracions d'aigua i humitats. S'aplica un paviment de formigó soterrat i impermeabilitzat i posteriorment es torna a refer tota la superfície exterior. També s'intervé des de l'interior del soterrani.
- Substitució dels balustres dels balcons exterior existents als edificis de la Ronda del Carril 75 i 83 respectivament per uns de nous amb les mateixes característiques fets a mida.
- Reforma, restauració i impermeabilització dels terrats dels edificis de la Ronda del Carril 75, 83 i 85.
- Instal·lació d'aire condicionat a la segona i tercera planta de la residència de la Llar Cau Blanc.
- Reparació, restauració i pintat de tota la façana de Cau Blanc.
- Substitució de l'ascensor de Cau Blanc per un de nou molt més segur i eficient.
- Substitució de les mallorquines exterior del primer pis de Cau Blanc.
- Substitució de la màquina d'aire condicionat de la piscina coberta per una de més moderna i eficient.
- Substitució de la caldera de gasoil per una de gas natural de baix consum energètic.
- Substitució de les llums d'emergència de les residències Llar Cau Blanc i Llar Cottet i de la seu social d'**apafac** per adaptar-se a la normativa vigent.
- Renovació i substitució de tots els detectors antiincendis òptics i termovelocimètrics d'**apafac** per adaptar-se a la normativa vigent.
- Reconversió d'un petit lavabo en safareig a la Llar Cottet.

apafac
associació
de pares de fills
amb autisme de catalunya

*Contribuïm a millorar la qualitat
de vida de les persones amb autisme
i les seves famílies*

www.autisme.com

Altres webs de referència:

www.autismecatalunya.com • www.autismo.org.es • www.autismeurope.org

apafac
associació
de pares de fills
amb autisme de catalunya

